

זֶקֶן נֵתָן וְכֹא יַעֲבוֹר

סֵדֶר הַלְמוּד לְיוֹם כ"ב כְּסֵלוֹ:

סֵדֶר לְקוּטֵי פְּנֵי הַיּוֹפֵי:

הַזֹּרֶה כֹּה לִסּוּן רַצְנוּ זְכוּנוּ לְזִרְכָּה:

רְצִיצָא דְמִית בְּבִיעוּתָהּ, הֵיכָא נִפְק רּוּחָא. וְאָמַר לְהוּ:
בְּהִינוּ דְעָאֵל.

רַס"י: רְצִיצָא דְמִית, אֶפְרוּחַ שְׁמִית בְּתוֹךְ קְלָפְתּוֹ:

רְצִיצָא, זֶה אֶפְרוּחַ. זֶה בְּחִינַת צְדִיק, בְּחִינַת (תְּהִלִּים ע"ב):
"יִפְרַח בְּיָמָיו צְדִיק". שְׁשָׂאֵלוּ אוֹתוֹ: הַצְדִּיק שְׁמִית
אֶת עַצְמוֹ, וּמוֹסֵר אֶת נַפְשׁוֹ בְּצִלוֹתָהּ וּבְעוּתָהּ – בְּאִיזָה מִן
הַמְּקוֹמוֹת מִן הַתְּפִלָּה, צָרִיךְ לוֹ לְמַסֵּר אֶת נַפְשׁוֹ בְּיוֹתֵר. וְהַשִּׁיב
לָהֶם: הֵיכָא דְעָאֵל. הִינוּ אִיךְ שְׁיִישׁ לוֹ לְהַעֲלוֹת נִיצוּצֵי הַקְּדוּשָׁה,
הִינוּ אִיךְ שְׁנַכְנְסִים בּוֹ מַחֲשָׁבוֹת זָרוֹת, וְצָרִיךְ לְהַעֲלוֹתָם כִּידוּעַ, שֶׁם
צָרִיךְ לוֹ לְמַסֵּר נַפְשׁוֹ:

הַזֹּרֶה כֹּה לִסּוּן רַצְנוּ זְכוּנוּ לְזִרְכָּה

רְצִיצָא דְמִית בְּבִיעוּתָהּ, הֵיכָא נִפְק רּוּחָא. אָמַר לְהוּ,
בְּהִינוּ דְעָאֵל.

א כִּי לְמִשְׁךְ אֶת כָּל הָעוֹלָם לְעַבּוּדָתוֹ לְעַבְדוֹ שְׁכֵם אֶחָד, וְכָל־
יִשְׁלִיכוּ אֱלִילֵי כַסְפָּם וְזָהָבָם וְיִתְפַּלְלוּ אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְבַד
– זֶה הַדְּבָר נַעֲשֶׂה בְּכָל הוֹר וְדוֹר לְפִי הַשְּׁלוֹם שְׁבִדוֹר. כִּי עַל־יְדֵי
הַשְּׁלוֹם שְׁיִישׁ בֵּין בְּנֵי הָאָדָם, וְהֵם חוֹקְרִים וּמְסַבְּרִים זֶה לְזֶה
הָאֵמֶת, עַל־יְדֵי־זֶה מִשְׁלִיךְ כָּל אִישׁ אֶת שְׁקָר אֱלִילֵי כַסְפּוֹ, וּמְקָרֵב

את עצמו להאמת:

ב וְאִי אֶפְשָׁר לָבוֹא לְבַחֲיַנַּת שְׁלוֹם, אֲלֵא עַל-יְדֵי הָאֲרַת-פָּנִים, הַדֶּרֶת-פָּנִים. וְזֶה (בְּרֵאשִׁית ל"ג): "וַיָּבֹא יַעֲקֹב שָׁלֵם עִיר שָׁכֶם" – אֶת־עָרוֹתָא שֶׁל בְּחִינַת (צִפְנִיָּה ג): "לְעַבְדוֹ שָׁכֶם אֶחָד", הוּא עַל-יְדֵי שְׁלוֹם. וְשְׁלוֹם הוּא עַל-יְדֵי בְּחִינַת יַעֲקֹב. שֶׁהוּא הָאֲרַת פָּנִים, בְּחִינַת שׁוֹפְרָה דִּיעֲקֹב כְּעֵין שׁוֹפְרָה דְאָדָם (כַּבֵּא מְצִיעָא פ"ד. עֵין שָׁם), וְזֶה בְּחִינַת (תְּהִלִּים כ"ד): 'מִבְּקֵשֵׁי פָּנֶיךָ יַעֲקֹב':

ג וְהַדֶּרֶת-פָּנִים זֶה בְּחִינַת דְּרוּשֵׁי הַתּוֹרָה. שֶׁהַתּוֹרָה נִדְרָשֶׁת בְּשֵׁלֶשׁ עֶשְׂרֵה מִדּוֹת, הַנִּמְשָׁכִים מִתְרִיסַר תְּקוּנֵי דְקִנְיָא (זֶהר אַחֲרֵי ס"ב), מִבְּחִינַת הַדֶּרֶת פָּנִים, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (וַיִּקְרָא י"ט): "וְהַדֶּרֶת פָּנֵי זָקֵן":

ד וְלִפִּי הַהִזְדַּכּוּת חֲכָמָתוֹ בְּשֵׁלֶשׁ-עֶשְׂרֵה מִדּוֹת אֵלּוּ הֵנִ"ל, כֵּן הַהִזְדַּכּוּת קוֹל רְנָתוֹ. בְּבַחֲיַנַּת: 'זָקֵן – זֶה קִנְיָא חֲכָמָה' (קְדוּשֵׁין ל"ב:), 'הַקִּנְיָא מוֹצִיא קוֹל' (בְּרִכּוֹת ס"א וְעֵין זֶהר פְּנִיחָם רל"ב רל"ד רל"ה:). וְזֶה (שִׁיר הַשִּׁירִים ב): "הִרְאִינִי אֶת מְרֵאֲיֶךָ", זֶה בְּחִינַת הַדֶּרֶת-פָּנִים, בְּחִינַת זָקֵן כַּנִּ"ל. 'הַשְּׁמִיעֵנִי אֶת קוֹלְךָ' – כִּי הַקּוֹל לְפִי הַחֲכָמָה שֶׁל דְּרוּשֵׁי הַתּוֹרָה, לְפִי הַשֶּׁכֶל שֶׁל שֵׁלֶשׁ-עֶשְׂרֵה מִדּוֹת שֶׁהוּא דוֹרֵשׁ בָּהֶם אֶת הַתּוֹרָה. וְזֶהוּ (עָמוֹס ה): "דִּרְשׁוּנִי וְחִיו", כִּי "הַחֲכָמָה תְּחִיָּה אֶת בְּעָלֶיהָ" (קְהֵלֶת ז):

ה וְכִשְׁנִזְדַּכְּךָ קוֹלוֹ, אֲזִי עַל-יְדֵי הַשְּׁמָעַת קוֹלוֹ לְבַד בְּלֹא דְבוּר, הַקְּדוּשָׁה בְּרוּךְ-הוּא מוֹשִׁיעוֹ בְּעַת צָרָתוֹ. בְּבַחֲיַנַּת (תְּהִלִּים ק"ז): "וַיִּרְא (ה') בַּצַּר לָהֶם בְּשָׁמְעוּ אֶת רְנָתָם" – עַל-יְדֵי שְׁמִיעַת קוֹלוֹ, הַקְּדוּשָׁה בְּרוּךְ-הוּא רוֹאֶה מִי שֶׁמִּצַּר לוֹ, אֵיזְהוּ עֲבוֹרֵם מִצַּר לָנוּ. וְזֶהוּ (דְּבָרִים כ"ז): "כִּי אֵיךְ הֵיטֵב" – בְּשִׁבְעִים לָשׁוֹן (סוּטָה ל"ב מוּבָא בַּפְּרָשׁ"י שָׁם) שֶׁפְּרוּשִׁים וְדְרוּשֵׁי הַתּוֹרָה שֶׁמִּשָּׁם תּוֹצְאוֹת

הקול, על ידם היטיב לנו בכל הלשונות ובכל העכו"ם. בבחינת
בְּשִׁמְעוּ אֶת רִנְתָּם, רְאֵי־תִבּוֹת בְּאֶ"ר, וּבְאֵר הוּא לְשׁוֹן פְּרוּשׁ
 וּדְרוֹשׁ:

וּלְהַדְרֵת־פָּנִים הַנ"ל אי אפשר לבוא, אלא על־ידי
 תקון הברית. בבחינת (דברי־הימים א
 ט"ז): "הוד והדר לפניו", בְּשִׁ"עוֹ וְחִדּוּהָ בְּמִקוֹמוֹ", שְׁחִוָּא בְּרִית,
 הַנִּקְרָא בְּעֵז, וְהוּא חִדּוּהָ דְמִטְרוֹנִיתָא (עיין פע"ח שער הזמירות פרק א').
וְזֶה (שמות ט"ו): עֲזִי, זֶה בְּחִינַת בְּרִית. וְזִמְרָתָהּ, זֶה בְּחִינַת קוֹל.
וַיְהִי לִי לִישׁוּעָה, בְּבְחִינַת 'וַיֵּרָא (ה') בְּצַר לָהֶם וְכוּ': וְזֶה
 שְׁאֲמְרוּ חֲכָמֵינוּ, זְכוֹרָנָם לְבִרְכָּהּ (סוּטָה ל:): **כְּשֶׁעָלוּ יִשְׂרָאֵל מִן הַיָּם,**
נָתְנוּ עֵינֵיהֶם לֹאמַר שִׁירָה. כִּי עַל הַיָּם נִתְגַּלָּה בְּחִינַת בְּרִית, כְּמוֹ
 שְׁאֲמְרוּ חֲכָמֵינוּ, זְכוֹרָנָם לְבִרְכָּהּ: 'הַיָּם רָאָה וַיִּנֵּם (וינס) – וַיֵּצֵא
 הַחִוּצָה' (מִדְרַשׁ רַבָּה וַיֵּשֶׁב פְּרָשָׁה ז). **נָתְנוּ עֵינֵיהֶם – זֶה בְּחִינַת**
הַדְרַת־פָּנִים, בְּחִינַת 'זֶקֶן – זֶה קָנָה חֲכָמָה', כְּמוֹ שֶׁפִּרְשׁ רַש"י
(בְּרֵאשִׁית ג): "וְתִפְקַחְנָה עֵינֵי שְׁנֵיהֶם" עַל שֵׁם הַחֲכָמָה נֶאֱמַר. לֹאמַר
שִׁירָה – זֶה בְּחִינַת קוֹל, שֶׁנִּתְגַּלָּה עַל־יְדֵי הַחֲכָמָה. וְזֶה שְׁאֲמְרוּ
(סוּטָה שָׁם): עוֹלָלִים וַיּוֹנְקִים אָמְרוּ: "זֶה אֵלֵי וְאַנְוָהוּ", זֶה – בְּחִינַת
בְּרִית, בְּחִינַת (שְׁמוֹת ג): "וְזֶה לָךְ הָאוֹת". וְאַנְוָהוּ – זֶה בְּחִינַת
הַדְרַת־פָּנִים:

וְזֶהוּ פְּרוּשׁ (משלי כ"ט): "רָעָה זִנּוֹת יֶאֱבֹד הוֹן", 'הוֹן' זֶה בְּחִינַת
 קוֹל, כְּמוֹ שְׁאֲמְרוּ חֲכָמֵינוּ, זְכוֹרָנָם לְבִרְכָּהּ: 'כִּיבֹד אֶת ה'
 מִהוֹנָה – אֵל תִּקְרִי מִהוֹנָה אֵלָּא מִגְּרוֹנָה'. (פְּמוּבָא בְּבֵית ט סִימָן נ"ג בְּשֵׁם
 הַפְּסִיקְתָּא, וְכֵן בְּרַש"י מִשְׁלֵי ג' בְּהַגְ"ה שָׁם. וְלְשׁוֹן הַפְּסִיקְתָּא אֵלָּא מִחֲנֻנָּה וְכוּ' אִם נָתַן לָךְ
 קוֹל עָרַב וְכוּ'). וְכִשְׁפוּגִם בְּבְרִית, נִפְגָּם קוֹלוֹ. וַיַּעֲקֹב שְׁשֹׁמֵר בְּרִיתוֹ,
 כְּמוֹ (בְּרֵאשִׁית מ"ט): "רְאֵשִׁית אוֹנִי", זָכָה לְקוֹל, בְּבְחִינַת (שָׁם כ"ז):

זְּקֵן נָתַן וְלֹא יַעֲבֹר

אַדָּם
 הַזְּקֵן מְנוֹהֵר רַב־זָקֵן לְעַמּוּד מְלִיקוּת שֶׁיְהִי מְעֻבָּר לְפָנָיו וְיֵהְיֶה תִּיקוֹן לְכָל־אָדָּם

הַזְּקֵן נָתַן וְלֹא יַעֲבֹר יָצָא לְאוֹר עֵי הוֹצָאת 'נַצְחָתִי וְאַנְחָח' שְׁעִי יְשִׁיבֵת תִּיקוֹן הַמִּידוֹת

"הֶקֶל קוֹל יַעֲקֹב". וּמִבְּחִינַת קוֹל זֹכָה לְשֵׁלוֹם, בְּבְחִינַת (שִׁיר הַשִּׁירִים א): "שִׁיר הַשִּׁירִים אֲשֶׁר לְשַׁלְּמָה" - לְמַלְךְ שֶׁהַשֵּׁלוֹם שָׁלוּ (ש"ה ר פ"א).
 וּבְשִׁבִיל זֶה, תִּכְף אַחַר קוֹל רְנָה שֶׁל שִׁירַת הַיָּם זְכוּ לְשַׁבַּת שֵׁלוֹם (עֵינן זוֹהַר קְרַח קעו:). כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (שְׁמוֹת ט"ו): "וַיָּבֵאוּ מִרְתָּה", וְשַׁבַּת בְּמִרְהָ נְצַטְוָה (כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל סְנֵה־דַרְיָן נ"ו:). וְזֶה (שְׁמוֹת שָׁם): "וְתִעַן לָהֶם מֵרִים שִׁירוֹ לְהַ" רַאשֵׁי־תִבּוֹת שֵׁלוֹם שְׁעַל־יְדֵי שִׁירָה זְכוּ לְשֵׁלוֹם:

זְּקֵן וְדוֹקָא

בְּמִרְהָ קָבְלוּ שַׁבַּת־שֵׁלוֹם, כִּי כֵן דִּרְךְ הַשֵּׁלוֹם לְהַתְּלַבֵּשׁ בְּמִרְהָ, בְּבְחִינַת (ישׁעִיָּה ל"ח): "הִנֵּה לְשֵׁלוֹם מֵר לִי מֵר" - כְּמוֹ שֶׁכָּל הָרְפוּאוֹת הֵם בְּסָמִים מְרִים, כֵּן הַשֵּׁלוֹם שֶׁהוּא רְפוּאָה לְכָל הַדְּבָרִים, בְּבְחִינַת (שָׁם נ"ז): "שֵׁלוֹם לְרָחוֹק וְלִקְרוֹב אָמַר ה' וּרְפָאתָיו". וְלְפַעֲמִים הַחֲלִישָׁה גּוֹבְרַת כָּל כֶּף, עַד שֶׁאֵין יְכָלֵת בְּיַד הַחֹלָה לְסַבֵּל מֵרִירוֹת הָרְפוּאוֹת, וְאֵז הָרוֹפְאִים מוֹשְׁכִין יְדֵיהֶם מִן הַחֹלָה וּמֵיֵאֱשִׁים אוֹתוֹ - כְּדִ כְּשֶׁהֲעֻזוֹנוֹת שֶׁהֵם חָלִי הַנֶּפֶשׁ גּוֹבְרִים מְאֹד, אֶז אֵין יְכוֹל לְסַבֵּל מֵרִירוֹת הָרְפוּאוֹת, וְאֶז: "אֵין שֵׁלוֹם אָמַר לְרַשְׁעִים" (ישׁעִיָּה מ"ח נ"ז).

וְזֶה שֶׁשַׁבַּח חֲזָקִיָּה אֵת הַקְּדוּשָׁה־בְּרוּךְ־הוּא, שֶׁהַשְּׁלִיךְ כָּל חַטָּאתָיו אַחֲרַי כִּתְפוּ, כִּי שֵׁלָא יִצְטָרֵךְ לְהַלְבִּישׁ אֵת הַשֵּׁלוֹם בְּמִרְירוֹת הַרְבֵּה. וְזֶה, הִנֵּה לְשֵׁלוֹם מֵר לִי מֵר (שָׁם ל"ח), הֵינּוּ זֶה יְדוּעַ, כִּי לְשֵׁלוֹם צָרִיךְ מֵרִירוֹת. וְאַתָּה חֲשַׁקְתָּ נִפְשֵׁי מֵרְדַת שְׁחַת (שָׁם כְּתוּב מִשְׁחַת בָּלִי, וּפְרַשׁ רַש"י: מְבַלִּי רְדַת שְׁחַת) - כִּי יְדַעְתָּ שֶׁאֵין בִּי כֹחַ לְסַבֵּל מֵרִירוֹת לְפִי חַטָּאתִי. וְהַשְׁלַכְתָּ אַחֲרַי גִּוְךְ כָּל חַטָּאֵי - כִּי שִׁיתְּלַבֵּשׁ הַשֵּׁלוֹם בְּמִרְירוֹת כִּפִּי וְכָלְתִי. וְזֶה (בְּרַאשִׁית כ"ד): "וְאַבְרָהָם זְקָן" - עַל־יְדֵי זְקֵן הַנֵּל, עַל־יְדֵי־זֶה: "זֶה" בִּרְךְ אֵת אַבְרָהָם בְּכָל־ - זֶה שֵׁלוֹם, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: 'עוֹשֶׂה שֵׁלוֹם וּבוֹרָא אֵת הַכָּל':

ח וְשָׁלוֹם בְּגוֹפוֹ (שַׁבָּת ל"ג: דְּרָשׁוּ עַל פְּסוּק "וַיָּבֵא יַעֲקֹב שָׁלוֹם", שָׁלוֹם בְּגוֹפוֹ שָׁלוֹם בְּמִמּוֹנֵוּ וְכוּ') – בְּאַרְבַּע מָרוֹת שָׁלָא תִתְגַּבֵּר אַחַת עַל חֲבֵרְתָּהּ. שָׁלוֹם בְּמִמּוֹנֵוּ – שָׁלָא יִהְיֶה בָּא זֶה וְאָכַל אֶת זֶה, כְּמוֹ שְׂאֵמְרָה בֵּת נַקְדִּימוֹן בֶּן גְּרִיזִין (פְּתוּבוֹת ס"ו:). שָׁלוֹם בְּתוֹרָתוֹ – בְּלֹא קִשְׁיוֹת. וְאָז: "וַיָּבֵא יַעֲקֹב שָׁלוֹם עִיר שְׁכָם" כַּנִּל:

וְזֶה פֶּרוּשׁ: רְצִיצָא – בְּחִינַת קָנָה רְצוּיָן. שְׁהִם הָעֶכּוֹ"ם, שְׁהִם רְחוּקִים מִבְּחִינַת 'זָקֵן – זֶה קָנָה חֲכָמָה', מִהַדְרַת פָּנִים וְהִם דְּבָקִים בְּקָנָה רְצוּיָן, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (תְּהִלִּים ס"ח): "גִּיעַר חֵיִת קָנָה".
דְּמִית בְּבִיעוּתָהּ – הֵינּוּ לְהַמִּית וּלְבַטֵּל בְּעוֹתָם וְצִלוֹתָם, מְלַבֵּקֵשׁ עוֹד מֵאַלְקִים אַחֲרֵימ, אֵלָּא לְקָרָא כָּלָם בְּשֵׁם ה'. הֵיכָּא נָפִיק רוּחָא – הֵינּוּ זֹאת הַבְּחִינָה אִי אֶפְשָׁר, אֵלָּא עַל־יְדֵי תַקּוּן בְּרִית, שְׁהוּא בְּחִינַת (יְהוֹשֻׁעַ ב'): "וְלֹא קָמָה עוֹד רוּחַ בְּאִישׁ". וְאִיךְ מִפִּיק וּמוֹצִיא נִיצוּצֵי הַקִּדְשָׁה שֶׁנִּפְּלוּ עַל־יְדֵי פְגַם הַבְּרִית? וְאָמַר לָהֶם: **בְּחִינֵנוּ דְּעָאֵל** – בְּזֶה שֶׁנִּכְנַם בּוֹ רוּחַ. הֵינּוּ בְּזֶה שֶׁנִּכְנַם בּוֹ רוּחַ שְׁטוּת, הֵינּוּ הַרְחוּרֵי זְנוּת, וְהוּא מְשַׁבֵּר תַּאֲוָתוֹ – בְּזֶה הוּא מִפִּיק וּמוֹצִיא נִיצוּצֵי הַקִּדְשָׁה שֶׁל פְּגַם הַבְּרִית, כִּי זֶה הוּא בְּחִינַת תְּשׁוּבַת הַמְּשָׁקַל (אֵיכָּה ה'): "זִקְנִים מִשְׁעַר שַׁבָּתוֹ בַּחֲוָרִים מִנְּגִינָתָם": (עַד כָּאן לְסוּן רַבְנֵנוּ, זְכָרוֹנוּ לְבִרְכָּה):

(שִׁיךְ לְעִיל): וַיֵּרָא (ה') בְּצַר לָהֶם בְּשִׁמְעוּ אֶת רִנָּתָם – עַל־יְדֵי שְׁמִיעַת קוּלוֹ, הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא רוּאָה מִי שְׁמִי צַר לוֹ, אֵיזָה עֶכּוֹ"ם מִצַּר לָנוּ וְכוּ'. וְאָמַר, שְׁעַל-כֵּן כְּשִׁישׁ, חַם וְשָׁלוֹם, אֵיזָה גִזְרָה וְצָרָה לְיִשְׂרָאֵל מֵאֵיזָה עֶכּוֹ"ם, אֲזִי טוֹב לְנַגֵּן הַנְּגוּן שֶׁל אוֹתָהּ הָעֶכּוֹ"ם שְׁמִי צַר לָהֶם, חַם וְשָׁלוֹם. וְזֶהוּ: "בְּשִׁמְעוּ אֶת רִנָּתָם" – 'רִנָּתָם' דִּיקָא, הֵינּוּ רִנָּה וְנְגוּן שֶׁלָּהֶם שֶׁל אוֹתָהּ הָעֶכּוֹ"ם שְׁמִי צַרָּה לְיִשְׂרָאֵל, חַם וְשָׁלוֹם:

סֵדֶר קִצּוֹר לְקוּצֵי מִצְוַת הַיְיָ

רְצִיצָא א - כו

א הַצַּדִּיק שְׁמֵמִית אֶת עֲצָמוֹ וּמוֹסֵר אֶת עֲצָמוֹ בְּתַפְלָתוֹ וְכֵן כָּל מִי שְׁמֵמִית אֶת עֲצָמוֹ עַל הַתַּפְלָה יֵדַע שֶׁבְּמָקוֹם שֶׁנִּכְנָסִין בּוֹ מִחֲשָׁבוֹת זָרוֹת וְצָרִיף לְהַעֲלוֹתָם כִּידוּעַ, שָׁם צָרִיף לוֹ לְמִסַּר נַפְשׁוֹ בְּיֹתֵר שְׁעַל-יְדֵי-זֶה יַעֲלֶה נִיצוּצֵי הַקִּדְשָׁה:

רְצִיצָא ב - כז

א לְפִי הַשְּׁלוֹם שְׁבִדוֹר כֵּן יְכוּלִין לְמַשֵּׁךְ אֶת כָּל הָעוֹלָם לְעַבּוֹדָתוֹ יִתְבָּרַךְ לְעַבְדוֹ שְׁכֵם אֶחָד (צַפְנִיָה ג' ט). כִּי עַל-יְדֵי הַשְּׁלוֹם שֵׁישׁ בֵּין בְּנֵי אָדָם הֵם מִדְּבָרִים זֶה עִם זֶה וְהֵם חוֹקְרִים זֶה עִם זֶה מֵה הוּא הַתְּכַלִּית מְכַל הָעוֹלָם כְּלוֹ וּמִהַבְּלִיּוֹ. וְהֵם מְסַבְּרִים זֶה לְזֶה הָאֱמֶת שְׁסוּף כָּל סוּף לֹא יִשָּׂאֵר מִהָאָדָם כְּלוֹם כִּי אִם מֵה שֶׁהַכִּין לְעֲצָמוֹ לְאַחַר מוֹתוֹ לְעוֹלָם הַנְּצַחִי כִּי 'אִין מְלוּיִן לוֹ לְאָדָם לֹא כְּסָף וְלֹא זָהָב וְלֹא אֲבָנִים טוֹבוֹת וּמְרַגְלִיּוֹת אֲלָא תוֹרָה וּמַעֲשִׂים טוֹבִים בְּלִבְד' (אָבוֹת פֶּרֶק ו'). וְעַל-יְדֵי-זֶה מִשְׁלִיף כָּל אִישׁ אֶת שְׁקָר אֱלִילֵי כֶסֶף וּמִקְרֵב אֶת עֲצָמוֹ אֶל הָאֱמֶת וּמִמְשִׁיף וּפּוֹנֶה אֶת עֲצָמוֹ לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ וּלְתוֹרָתוֹ וְעַבּוֹדָתוֹ. אֲבָל כְּשֵׁאִין שְׁלוֹם מְכַל-שְׁכֵן כְּשֵׁישׁ מִחֲלֶקֶת חֵם וְשְׁלוֹם אֲזִי אִין מִתּוֹעֲדִין יַחַד זֶה עִם זֶה וְאִין מִדְּבַר אֶחָד עִם חֵבְרוֹ מִהַתְּכַלִּית. וְאִפְלוּ כְּשֶׁמִתּוֹעֲדִים יַחַד לְפַעֲמִים וּמִדְּבָרִים יַחַד אִין נִכְנָסִין דְּבָרָיו בְּלִב חֵבְרוֹ מִחֲמַת נִצְחוֹן וּמִחֲלֶקֶת וְשִׁנְאָה וְקִנְאָה, כִּי מִחֲלֶקֶת וְנִצְחוֹן אִינוּ סוּבַל הָאֱמֶת כְּמִבְאָר בְּסִימָן קכ"ב. נִמְצָא שְׁעַקֵר הַתְּרַחֲקוֹת מִהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ שֶׁל רַב בְּנֵי-אָדָם הִיא עַל-יְדֵי הַמְּחֲלֶקֶת שֶׁנִתְרַבֶּה עִכְשָׁו בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים. הַמָּקוֹם יִרְחֵם:

ב ועל־ידי תקון הברית זוכה להארת פנים להדרת פנים, דהינו שיזדכך חכמתו בתורה וידע לבארה ולדרשה יפה בשלש־עשרה מדות שהתורה נדרשת בהן. שזהו בחינת הדרת פנים (שבת קנ"ב) בחינת: "והדרת פני זקן" (ויקרא י"ט לב) בחינת 'שופרה די־עקב מעין שופרה דאדם' (בבא מציעא פ"ד). ועל־ידי בחינת זקן בחינת יעקב זוכה לשלום כמו שכתוב: "ויבא יעקב שלם" (בראשית ל"ג יח), ודרשו חכמינו זכרונם לברכה: 'שלם בגופו ובממונו ובתורתו' (שבת לג):

ג ולפי הזדככות חכמתו בשלש־עשרה מדות הנ"ל כן זוכה על־ידי־זה שיזדכך קול רנתו. כי הקול לפי החכמה של דרושי התורה והשכל של שלש־עשרה מדות שדורש בהן את התורה:

ד וכשיזדכך קולו אזי על־ידי קול רנתו לבד בלא דבור הקדוש־ברוך־הוא מושיעו בעת צרתו ועל־ידי־זה זוכה לשלום ויוכל להמשיך כל העולם לעבודתו יתברך:

ה ועל־ידי תקון הברית זוכה לקול שיזדכך קול רנתו. ויעקב ששמר בריתו כמו שכתוב: "ראשית אזני" (בראשית מ"ט ג) זכה לקול כמו שכתוב: "הקל קול יעקב" (בראשית כ"ז כב). ואזי על־ידי שמיעת קול רנתו ונגונו לבד השם יתברך רואה מי שמצד לנו ואיזה עכו"ם מהשבעים לשון מצד לנו ומושיע מהצרה. על כן כשיש חם ושלום איזה גזרה וצרה לישראל מאיזה עכו"ם אז טוב לנגן הנגון של אותו העכו"ם שמצד להם חם ושלום וזהו: "בשמעו את רנתם" (תהלים ק"ו מד) הינו רנה ונגון שלהם כנ"ל. כי על־ידי רנה ונגון לשם שמים יכולין לעורר רחמיו יתברך שיראה בצרותינו שיש לנו מאותה האמה ויושיענו מהם:

ו ועל־ידי תקון הקול הנ"ל זוכין לשלום בבחינת: "שיר השירים אשר לשלמה" (שיר השירים א' א) למלך שהשלום שלו. ובשביל זה

תִּכְרָף אַחַר קוֹל רִנָּה שֶׁל שִׁירַת הַיָּם זָכוּ לְשִׁבַת שָׁלוֹם כְּמוֹ שְׁכַת־טוֹב:
 "וַיָּבֵאוּ מֶרְתָּה" (שְׁמוֹת ט"ו כג) וְשִׁבַת בְּמֶרְה נִצְטִינֵי (סְנֵה־דְרִין נו) וְזֵהוּ:
 "וַיִּתְּעַן לָהֶם מִרִים שִׁירוֹ לְהַשֵּׁם" (שְׁמוֹת שָׁם כא) רָאשֵׁי־תִבּוֹת שָׁלוֹם
 שְׁעֵל־יְדֵי שִׁירָה זָכוּ לְשָׁלוֹם (עֵיִן זֵה־הַקְדוּשׁ חֵלֵק ג' קע"ו):

ז וְדוֹקָא בְּמֶרְה קִבְּלוּ שִׁבַת שָׁלוֹם כִּי דִרְךְ הַשָּׁלוֹם לְהִתְלַבֵּשׁ
 בְּמִרְרוֹת בְּבַחֲיִנַת: "הִנֵּה לְשָׁלוֹם מֵר לִי מֵר" (יִשְׁעִיָה ל"ח יז). כְּמוֹ
 שְׁכָל הַרְפּוּאוֹת הֵם סְמִים מְרִים כֵּן הַשָּׁלוֹם שֶׁהוּא רְפּוּאָה לְכָל
 הַדְּבָרִים בְּבַחֲיִנַת: "שָׁלוֹם לְרַחֲוֹק וְלִקְרוֹב אָמַר ה' וְרַפְּאֵתִיו" (שָׁם נ"ז
 יט) דִּרְכוֹ לְהִתְלַבֵּשׁ בְּמִרְרוֹת. כִּי כָל הַחֲלָשׁוֹת רַחֲמָנָא לְצַלֵּן הֵם
 בְּבַחֲיִנַת מַחֲלָקַת, שֵׁישׁ מַחֲלָקַת בֵּין הָאֲרַבְעָה יְסוּדוֹת שֶׁאַחַד מֵתַגְבֵּר
 עַל חֲבֵרוֹ וְצָרִיךְ לְרְאוֹת שִׁיְהִיָּה לוֹ שָׁלוֹם, שֶׁהוּא הַרְפּוּאָה, וְכֵן חוֹלֵי
 הַנֶּפֶשׁ הוּא בְּבַחֲיִנַת מַחֲלָקַת, שֵׁישׁ מַחֲלָקַת בֵּין הַנְּשָׂמָה וְהַגּוּף, כְּמוֹ
 שְׁכַת־טוֹב (תְּהִלִּים ל"ח ד): "אֵינן שָׁלוֹם בְּעֶצְמֵי מִפְּנֵי חַטָּאתֵי", וְצָרִיכִין
 לְקַבֵּל רְפּוּאוֹת עַל־יְדֵי מְרִירוֹת, וְלִפְעָמִים הַחֲלָשָׁה גּוֹבֶרֶת כָּל־כֶּף עַד
 שֶׁאֵין יְכָלֶת בְּיַד הַחוֹלָה לְסַבֵּל מְרִירוֹת הַרְפּוּאוֹת, וְאִזּוּ מוֹשְׁכִים
 הַרּוּפָאִים אֶת יְדֵיהֶם מִן הַחוֹלָה וּמֵיֵאֲשִׁים אוֹתוֹ. כֵּן כְּשֶׁעוֹזְנוֹת שֶׁהֵם
 חוֹלֵי הַנֶּפֶשׁ גּוֹבְרִים מְאֹד רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, אֲזִי אֵין יְכוֹל לְסַבֵּל מְרִירוֹת
 הַרְפּוּאוֹת, וְאִזּוּ הָיָה כְּמַעַט אֲפִם תִּקְוָה חַס וְשָׁלוֹם, אֲבָל הַשֵּׁם
 יִתְבַּרֵּךְ מְלֵא רַחֲמִים, וְכִשְׁרוּאָה בְּאָדָם שֶׁחָפִין לָשׁוּב אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ,
 אֲבָל אֵין בּוֹ כַח לְסַבֵּל מְרִירוֹת הַרְפּוּאוֹת, אֲזִי הוּא יִתְבַּרֵּךְ מְרַחֵם
 עָלָיו וּמִשְׁלִיךְ כָּל חַטָּאתָיו אַחַר כְּתִפּוֹ, כִּדִּי שֶׁלֹּא יִצְטָרֵךְ לְסַבֵּל
 מְרִירוֹת הַרְבֵּה בְּשִׁבִיל רְפּוּאוֹת, רַק כְּפִי יְכָלְתוּ, כְּמוֹ שְׁכַת־טוֹב אֲצֵל
 חֲזַקִּיָה הַמְּלָךְ, עָלָיו הַשָּׁלוֹם, שֶׁשִּׁבַח עַל זֵה אֶת הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
 בְּפָסוּק הַנִּלְ: הִנֵּה לְשָׁלוֹם זָכוּ, "וְהַשְׁלֵכֶת אַחַר גִּוְךָ כָּל חַטָּאתֵי"
 (יִשְׁעִיָה ל"ח יז). וּמִזֵּה יְבִין כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּעֶצְמוֹ מִי שְׁרוּצָה לְחוּם עַל

חַיֵּיו וְחַפֵּץ לָשׁוּב לַהֲשֵׁם יִתְבָּרֵךְ. כִּי עַל־פִּי רַב כְּשִׁמְת־חֵיל לְכַנֵּם
 מְעַט בְּדַרְכֵי הַכְּשָׁרִים וְלִהְתְּקָרֵב לַהֲשֵׁם יִתְבָּרֵךְ אֲזִי בָּאִים עָלָיו
 מְנִיעוֹת וַיִּסּוּרִים הַרְבֵּה מִכַּמָּה צְדָדִים כָּל אֶחָד כְּפִי עֲנִינוֹ, וְנִדְמָה
 לוֹ לְפַעֲמִים שְׂאֵי אֶפְשָׁר לְסַבֵּל מְרִירוֹת וַיִּסּוּרִים וּמְנִיעוֹת כְּאֵלֶּה וַיֵּשׁ
 שֶׁנִּפְלוּ מִחַמַּת זֶה וְחָזְרוּ וְנִתְרַחֲקוּ רַחֲמָנָא לְצַלָּן. אֲבָל הַחֲפִץ בְּאַמֶּת
 צָרִיךְ שֵׁי־דַע וַיֵּאֱמִין שֶׁכָּל הַמְרִירוֹת וְהַיִּסּוּרִים וְהַמְנִיעוֹת הַבָּאִים
 עָלָיו הֵכֵל בְּחֶסֶד גָּדוֹל. כִּי לְפִי עֲוֹנוֹתָיו הַרְבִּים הָיָה צָרִיךְ לְסַבֵּל
 מְרִירוֹת הַרְבֵּה יוֹתֵר בְּשִׁבִיל רְפוּאָתוֹ שֶׁלֹּא הָיָה בְּכַחוֹ בְּשׁוּם אִפְן
 לְסַבֵּל וְהָיָה נֶאֱבָד תְּקוּתוֹ חֵם וְשָׁלוֹם כַּנִּ"ל. אֲבָל הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ מְרַחֵם
 עָלָיו וְאֵינוֹ שׁוֹלַח לוֹ מְרִירוֹת וַיִּסּוּרִים כִּי אִם כְּפִי יִכְלְתוּ וְזֹאת
 הַמְרִירוֹת שֵׁי־שׁ לוֹ בּוֹדָאֵי הוּא צָרִיךְ לְסַבֵּל וּבּוֹדָאֵי יֵשׁ בְּכַחוֹ לְסַבֵּל.
 כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ אֵינוֹ שׁוֹלַח עַל שׁוּם אָדָם מְרִירוֹת וּמְנִיעוֹת שְׂאֵי
 אֶפְשָׁר לְסַבֵּלם וּלְשַׁבְּרָם אַף־עַל־פִּי שֶׁלְּפִי מַעֲשָׂיו הָיָה מַגִּיעַ לוֹ כֶּךָ
 כַּנִּ"ל:

ח וְשָׁלוֹם הַנִּ"ל שֶׁצָּרִיכִים לְזִכּוֹת בְּגוּפוֹ הוּא בְּאַרְבַּע מְרוֹת שֶׁלֹּא
 תִּתְגַּבֵּר אַחַת עַל חֲבֵרְתָּהּ. וְשָׁלוֹם בְּמָמוֹנוֹ שֶׁלֹּא יִהְיֶה בָּא זֶה וְאֲכַל
 אֶת זֶה כְּמֵאֵמֶר חֲכָמֵינוּ, זְכָרוֹנָם לְבִרְכָּהּ (כְּתוּבָה ס"ו): וְשָׁלוֹם בְּתוֹרָתוֹ
 בְּלֹא קְשִׁיּוֹת שֶׁהֵם בְּחִינַת מְרִיבוֹת כַּנִּ"ל (עֵיִן סִימָן כ.). וְאִזּוֹ זִוְכִים
 שִׁיתְקִים: "וַיָּבֹא יַעֲקֹב שָׁלֵם עִיר שְׁכֵם" לְאַתְעָרוּתָא שֶׁל בְּחִינַת:
 "לְעַבְדוֹ שְׁכֵם אֶחָד" (צְפַנְיָה ג' ט) עַל־יְדֵי הַשָּׁלוֹם:

ט וּלְזֹאת הַבְּחִינָה לְהַבִּיאַ כָּל הָעוֹלָם לְקִרְאָה כָּלָם בְּשֵׁם הַשֵּׁם (שָׁם)
 אִי אֶפְשָׁר לְזִכּוֹת כִּי אִם עַל־יְדֵי תְקוּן הַבְּרִית. וּכְשֶׁרוּאָה אָדָם
 שֶׁבָּאִים עַל מַחֲשַׁבְתּוֹ הַרְהוּרֵי זְנוּת וְהוּא מְשַׁבֵּר תַּאֲוָתוֹ וּמְסִיחַ
 דַּעְתּוֹ מֵהֵם זֶהוּ עֵקֶר תְּשׁוּבָתוֹ וְתְקוּנוֹ עַל פְּגַם הַבְּרִית שֶׁפָּגַם מִקִּדְּם
 כָּל אֶחָד כְּפִי עֲנִינוֹ, כִּי זֶהוּ בְּחִינַת תְּשׁוּבַת הַמְשַׁקֵּל מִמַּשׁ. עַל כֵּן

זֶקֶק נֶתַן וְלֹא יַעֲבֹר

חֲסִי רַחֲמֵיךָ אֱלֹהֵינוּ אֲנִי מִקְוֶה שֶׁיִּשְׁלַח לְעַמּוּנוֹת רַבּוֹנוֹ יְהוָה תִּיקוֹן לְכָל עֵינֵינוּ
רַחֲמֵיךָ אֱלֹהֵינוּ אֲנִי מִקְוֶה שֶׁיִּשְׁלַח לְעַמּוּנוֹת רַבּוֹנוֹ יְהוָה תִּיקוֹן הַמִּידוֹת

אל יפל בדעתו כְּשֶׁרוֹאֶה שְׂמֵת־גְּבִרִין עָלָיו הִרְהוּרִים רָעִים וּמְגִנִּים
מְאֹד, כִּי אֲדַרְבָּה זֶה דִּיקָא תְּקוּנוֹ וְתִשׁוּבָתוֹ. כִּי דִיקָא עַל־יְדֵי־זֶה
שְׂבָאִים עָלָיו אֵלּוּ הִרְהוּרִים וְהוּא מִתְּגַבֵּר עֲלֵיהֶם עַל־יְדֵי־זֶה דִּיקָא
הוּא עֶקֶר תְּקוּנוֹ וְתִשׁוּבָתוֹ כַּנִּ"ל. וּבְזֶה הוּא מוֹצִיא נִיצוּצֵי הַקְּדוּשָׁה
שֶׁנֶּפְלוּ עַל־יְדֵי פְגַם הַבְּרִית וְאֵזִי זוֹכָה לְתִקּוֹן הַבְּרִית וְזוֹכָה לְזַכּוֹ
הַחֲכָמָה וְהַקּוֹל כַּנִּ"ל. וְזוֹכָה לְשָׁלוֹם כַּנִּ"ל שֶׁעַל־יְדֵי־זֶה יְכוּלִים
לְהַמְשִׁיךְ כָּל הָעוֹלָם לְעִבּוּדְתוֹ יִתְבָּרֵךְ:

סֵדֶר חֲסִי מִוִּתְרֵי הַיּוֹמֵינוּ:

קנב (ב) בְּשֵׁנַת תְּקַס"ו הַנִּ"ל כְּשֶׁהִתְחִיל לְדַבֵּר עִמִּי מֵעֲנִין תְּקוּן
הַנְּשָׁמוֹת שֶׁהוּא עוֹסֵק שֶׁהוּא עֲנִין בַּעַל הַשְּׂדָה וְכוּ' כַּנִּ"ל אִזְ אָמַר
לִי בְּזִלְאֻתִּיפְאֵלִיעַ נוֹדַע לִי קֶצֶת מְזִהָ. שְׂאֵז הִתְחִיל לִידַע קֶצֶת
מֵעֲנִין זֶה שֶׁל הַבַּעַל הַשְּׂדָה. וְהַמּוֹבֵן מְדַבְּרִיו שְׂאֵז הִתְחִיל לִידַע
וְהַעֲקָר יוֹדַע עַכְשָׁו וְאָמַר שֶׁרַבִּי שְׂמַעוֹן בַּר יוֹחָאִי רָמַז מְעַט מְזִהָ
בְּזִהַר הַקְּדוּשָׁה, וְהַמּוֹבֵן הָיָה שֶׁכִּמוֹ שֶׁהוּא יוֹדַע עַכְשָׁו בְּעֲנִין זֶה שֶׁל
הַבַּעַל הַשְּׂדָה לֹא יֵדַע עֲדִין שׁוּם [צָדִיק בַּעוֹלָם] וְכוּ':

קנג (ג) בְּשֵׁנַת תְּקַס"ז הַנִּ"ל קֶדָם פּוֹרִים נָסַע מִפְּהַ בְּרַסְלָב וְלֹא נוֹדַע
לְשׁוּם אָדָם שׁוּם פְּרוּשׁ עַל־פִּי פְּשׁוּט עַל אֹתָהּ הַנְּסִיעָה. וְנָסַע אִזְ
לְנֶאֱזוּרִיטְשׁ וְרָצָה לְנָסַע לְהֵלֵךְ יוֹתֵר וְנִתְעַכַּב שָׁם בִּימֵי הַפּוֹרִים
בְּבֵית הָרַב דְּשָׁם שֶׁהָיָה מְחַתְּנוֹ קֶצֶת. וּמִשָּׁם חָזַר וְנָסַע לְאוֹסְטְרִיָּה
וּמִשָּׁם שָׁלַח אֲנָשִׁים לְהַבִּיא אֶת אֲשֶׁתוֹ לְהַדוּקְטוֹר גְּרַדִּין דְּשָׁם לְעַסֵּק
בְּרַפּוּאֲתָהּ כִּי הָיָה לָהּ חוֹלְאֵת מְסֻכָּן שֶׁהוּא חֲלִי הַהוֹסְט [שְׁעוּל]
וְהוּא זְכָרוֹנוֹ לְבִרְכָה נִשְׂאָר שָׁם לְבַדּוֹ רַק שְׂכָרוֹ לוֹ שָׁם אִישׁ אֶחָד
שִׁישְׁמֵשְׁנו.

ובאת אשתו לשם על שבת הגדול ולא רצתה לקבל רפואות
מהדוקטור גרדיין רק לנסע לזאסלאב להדוקטורים דשם ונסע עמה

ביום ראשון שהיה ארבעה ימים קדם לפסח וגם רבי שמואל
 מטעפליק היה עמו שם ונסעו כלם ובאו לזאסלאב סמוך לפסח.
 וגדל הטלטול שהיה להם שם אין לשער, ויש בזה הרבה לספר.
 ונתעכב שם עד אחר שבועות. ובערב שבועות נפטר אשתו
 שם, ואנחנו נתקבצנו אליו ובאנו אליו על חג השבועות
 לזאסלאב. והשם יתברך חמל עלינו וזכינו גם אז לשמע מפיו
 הקדוש תורה נפלאה וכבר נדפסה בספר בסימן ס"ז:

קנד (ד) שמעתי בשמו שאמר בעת שנסע לנאזוריטש ושאר
 קהלות ודבר אז מענין נסיעתו שלא ידע שום אדם על זה פרוש
 ורמז, כי נסע בהעלם מן העולם ולא קבל שום מעות בדרך ואמר
 אז [ברכות ד] ואני ידי מלכלכות בדם בשפיר ובשליא כדי לטהר
 אשה לבעלה וקצת היה מרמז שזה ענין נסיעתו:

קנה (ה) קדם הנסיעה הנ"ל אמר אני דומה כמו נער קטן שאינו
 רוצה לילך לחדר אבל פשיכנס לחדר יוכל ללמד. אלו היו יודעים
 העולם על מה אני נוסע היו נושקים את דריסת הרגלים שלי, בכל
 פסיעה ופסיעה שלי אני מכריע את כל העולם כלו לכף זכות:
 קנו (ו) אמר המקום שלי הוא רק ארץ ישראל מה שאני נוסע אני
 נוסע רק לארץ ישראל ולפי שעה אני רועה בברסלב וכיוצא:

סדר הצלחה-בית הימני:

ג. על ידי צדקה בסבה קלה הוא מכניע את אויביו, והקדוש ברוך
 הוא מצילו מסבות גדולות של אויביו. ד. לסייע לתלמידי חכמים,
 בזה מביטל הוראת הכוכבים ומזלות. ה. על ידי מפרנסי עניים
 נצולין המון עם מן המגפה בזכותם. גם בזכותם מחין הגדלות
 קודמין למחין דקטנות. ו. על ידי צדקה ממתיק הדין של לעתיד
 לבא, הינו יום הדין שלעתיד לבא. ז. אלו גומלי חסדים העושים

חֶסֶד וְלֶפְעָמִים גּוֹרְמִים עִם הַחֶסֶד לְרָעָה, וְעוֹשִׂים עֲצָמָן כְּאֵלוֹ

חֶסֶד וְלֶפְעָמִים גּוֹרְמִים עִם הַחֶסֶד לְרָעָה, וְעוֹשִׂים עֲצָמָן כְּאֵלוֹ
אֵינָם רוֹאִים הָרָעָה, הַצּוֹמַחַת מִחֶסֶדָם, וְזֶהוּ בְּחִינַת הָאֲזוּהָרָה
שֶׁהַזְּהִיר לְכַהֲנִים, בְּחִינַת חֶסֶד שֶׁלֹּא יִפְסִיעוּ פְּסִיעַה גְּסָה, עַל־יְדֵי
זֶה גּוֹרְמִים, שֶׁהַדִּין שֶׁלְמַעְלָה, חַס וְשָׁלוֹם, אֵינּוּ בְּמַתִּינּוֹת. וְכֵן
לְהַפְּךְ כְּשֶׁמִּדְקָדְקִים בְּחֶסֶדָם, שֶׁלֹּא יִצְמַח רָעָה, עַל־יְדֵי זֶה הַדִּין
בְּמַתִּינּוֹת. ח. מְחַדְּשֵׁי אוֹרֵיתָא צָרִיכִין לְלַמֵּד קֶדֶם הַחֲדוּשׁ פּוֹסְקִים
וְגַם אַחֲר־כֵּן, וְהַלְמוּד פּוֹסְקִים הוּא הַשְּׂמִירָה שֶׁל הַחֲדוּשִׁין, שֶׁלֹּא
יִגַע בְּהֵן זָר. גַּם כְּשֶׁרוֹצֵה לַעֲשׂוֹת צְדָקָה, צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת כֵּן כְּמוֹ
בְּחֲדוּשִׁין. ט. הַחֲדוּשִׁין דְּאוֹרֵיתָא וְהַצְדָקָה, כָּל אֶחָד מְעוֹרֵר אֶת
חֲבֵרוֹ. י. גְּדוֹל כַּח הַמַּעֲשֵׂר, שֶׁמֵּהַפְּךְ הַקְלָלָה לְבִרְכָה. יא. עַל־יְדֵי
מַעֲשֵׂר נִתְּבַטְּלִים הַרְחוּרֵי זְנוּת. יב. הַגּוֹמֵל חֶסֶד, אֵין צָרִיךְ לְזִכוּת
אָבוֹת. יג. עַל־יְדֵי גְּמִילוּת־חֶסֶד בָּא לְאַרְיִכוּת־יָמִים. יד. יֵשׁ תְּפִלוֹת
שֶׁאֵינָם נִתְּקַבְּלִים לְמַעְלָה אֲלָא עַד שְׁנוֹתָנִים כָּל־כֶּךָ מַעוֹת לְצְדָקָה
כְּפִי מִסְפֵּר הָאוֹתִיּוֹת שֶׁל הַתְּפִלָּה הַשֵּׁיךְ לְזֶה הַדְּבָר. לְמַשָּׁל,
כְּשֶׁמֵּתְפַלֵּל אֵלּוֹ הַתְּבוּתָה: "תֵּן לִי בָּנִים", צָרִיךְ לִתֵּן צְדָקָה כְּמִסְפֵּר
אוֹתִיּוֹת "תֵּן לִי בָּנִים". טו. עַל־יְדֵי צְדָקָה זוֹכֵה לְבָנִים. טז. מִי
שֶׁהוּא מְפָרְנִם אֶת הַרְבִּים, עַל־יְדֵי זֶה מִמְּשִׁיךְ הַבְּרָכָה מֵאֶרֶץ־
יִשְׂרָאֵל לְחוּץ לְאֶרֶץ. יז. עַל־יְדֵי הַמָּמוֹן שְׁנוֹתָן לְעֲנִי אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל,
עַל־יְדֵי זֶה מָמוֹנוֹ נִתְּקִים בְּיָדוֹ. יח. כְּשֶׁאָדָם בָּא לְעִיר לְדוֹר, וְשָׁלַח
בְּשָׂר לְעֲנִי הָעִיר, וְעַל־יְדֵי זֶה יִשָּׂא חֵן בְּעֵינֵי שָׂרֵי הָעִיר. יט.
עַל־יְדֵי נְתִינַת שְׂקָלִים נִצּוֹל מֵיֶצֶר הָרָע.

צְדִיק א. אֵל יִקְשֶׁה לְךָ הַדְּבָר כְּשֶׁאַתָּה רוֹאֶה, שֶׁהַצְדִיק לֹא תִקַּן
אִיזְהוּ דְבָר, כִּי זֶה סְבָה מֵאֵת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שֶׁיִּנְיַח מְקוֹם לְבָנָיו

להתגדל בו. נ. פעמים שבטולה של תורה זהו יסודה.

סדר שיחות הר"ן היומיות:

ואפלו אם לפעמים הוא מיגע עצמו ואינו יכול להתפלל כלל, אף-על-פי-כן אל יפל בדעתו מזה כלל כי זה כלל גדול שאסור לפל בדעתו בשום אופן אפלו אם יעבר עליו מה, ואפלו אם אינו יכול להתפלל כלל רק יכריח את עצמו על-כל-פנים לדבר דבורי התפלה בפשיטות גמור כמו תינוק בבית הספר ממש ויאמר כף כפה וכמה דבורים בפשיטות גמור ועל-פי הרב יזכה ברחמיו יתברך להתעורר מזה עד שיחזור ויתלהב לבו מאד ויתחיל פתאם להתפלל בהתעוררות רק שלא יעמיד זאת לנסיון כי בודאי כל אחד ואחד כפי מה שיודע בנפשו פחיתותו ראוי לו לדעת שהוא רחוק מאד מאד, מתפלה כי תפלה גבוהה מאד מאד וגבוהה יותר מלמוד התורה ומהיכן יזכה לעבודה גבוהה כזו?! על-כן עליו לעשות את שלו, להתחיל דבורי התפלה בפשיטות גמור: אדון עולם אשר מלך וכו' ויטה אָזְנו מה שהוא אומר ויצמצם את מחשבתו מאד שלא תתפזר מחשבתו לחוץ רק שתהיה כל מחשבתו בתוך דבורי התפלה ויתפלל כף כסדר בפשיטות גמור אפלו בלי התעוררות וחייות והתלהבות וילך כף בתפלתו כמה וכמה מלות או כמה דפין עד שבתוך כף יעזרו ה' ברחמיו להתעוררות וכו' כנ"ל ואם לפעמים אינו זוכה בכל התפלה להתעוררות מה לעשות, אם יזכה יוכל לדבר אחר-כף איזה קפיטל תהלים או בקשה ותחנה אחרת בכונה הכלל, שהאדם צריך להכריח עצמו בכל הכחות לכל הדברים שבקדשה מאד, בפרט לתפלה ואם אף-על-פי-כן אינו זוכה, אסור לו לפל בדעתו כלל ויחזק את עצמו ויחיה את עצמו בכל מה דאפשר

זֶקֶן נָתַן וְלֹא יַעֲבֹר

חז"ל אָמַר מִזֶּה רְצִי"ל "לֹא צָנִי מִקֹּדֶה שֶׁדָּף לְצַדֵּד מִסְפְּרֵי רַבָּנוּ יִהְיֶה תִּיקוּן לְכַל" אָמַר זֶקֶן נָתַן וְלֹא יַעֲבֹר יֵצֵא לְאוֹר עַיִן הוֹצֵאת "נִצְחָתִי וְאֵנָח" שְׁעֵי יֹשִׁיבֵת תִּיקוּן הַמִּידוֹת

וְכָבֵד מְבֹאֵר מִזֶּה הַרְבֵּה בְּסִפְרֵי הַנְּדָפְסִים וַיִּזְהַר מְאֹד לְהִתְפַּלֵּל בְּשִׂמְחָה וּלְהִרְגִיל עֲצֻמוֹ שֶׁתִּהְיֶה הַתְּפִלָּה בְּנִגּוּן שֶׁל שִׂמְחָה וַיִּרְאֶה לְשִׂמְחָה אֶת עֲצֻמוֹ קֹדֶם הַתְּפִלָּה וּלְהַחֲיוֹת אֶת עֲצֻמוֹ בְּכָל מָה דְאֶפְשָׁר וּלְחַפֵּשׂ לְמִצָּא בְּעֲצֻמוֹ אֵיזֶה נִקְדָּה טוֹבָה כְּדֵי לְזַכּוֹת לְשִׂמְחָה שְׂיוֹכֵל לְהִתְפַּלֵּל בְּשִׂמְחָה וְכָבֵד מְבֹאֵר מִזֶּה בַּמֶּאמָר: אֲזַמְרָה לְאֱלֹקֵי בְּעוֹדֵי וְכוּ' עַיִן שָׁם הֵיטֵב ("לְקוֹטֵי מוֹהַר"ן רַפ"ב) וַיֵּשׁ בְּעַנְיָן זֶה שֶׁל תְּפִלָּה הַרְבֵּה לְסִפּוּר אֶךְ אֵי אֶפְשָׁר לְבֹאֵר בְּכֹתֵב כִּי־אֵם קִצָּת רְאֵשֵׁי פְרָקִים וְהַמְשַׁכֵּיל הַחֲפִיץ בְּאַמֶּת יָבִין הֵיטֵב אֶת כָּל דְּבָרֵינוּ כִּי הֵם עֲצוֹת נְפִלְאוֹת וְנוֹרְאוֹת אֲמִתִּיּוֹת וְתַמִּימוֹת:

גַּם יַעֲיִן הֵיטֵב בַּמֶּאמָר "תְּהוֹמוֹת יְכַסִּימוּ" מַה שֶּׁכָּתֵב שָׁם עַל פְּסוּק צִהַר תִּעֲשֶׂה לְתִבְּה וְכוּ' בְּסִימָן ט' וּבְסִימָן קי"ב וְהִטָּה אֲזַנְךָ וְשִׁמַּע וּפְקַח עֵינֶיךָ וּרְאֵה שָׁם הֵיטֵב בְּאַמֶּת מַה דְּאִיתָּא שָׁם מִעַנְיָן הָאֱמֶת, שֶׁעֶקֶר הוּא הָאֱמֶת שֶׁכְּשֶׁמְבַלְבְּלִין אֶת הָאָדָם בְּתִפְלָתוֹ וּבְעִבּוּדָתוֹ מְאֹד מְאֹד בְּכֹמָה מִיָּנִי בְּלְבוּלִים, הָעֶקֶר הוּא הָאֱמֶת שֶׁיִּרְאֶה בְּתִפְלָתוֹ לְדַבֵּר עַל־כָּל־פָּנִים הַדְּבֹר בְּאַמֶּת בְּפִשְׁיטוֹת בְּאֵיזֶה מִדְּרָגָה שֶׁהוּא וְכוּ' עַיִן שָׁם הֵיטֵב וְעַל־יְדֵי־זֶה תִּזְכֶּה בּוֹדֵאי לְתִפְלָה, אֵם תִּרְגִּיל עֲצֻמָּךְ לְקַיֵּם מַה שֶּׁנֶּאֱמַר שָׁם בְּאַמֶּת גַּם הוּא כָּל־גָּדוֹל בְּכָל עֲבוּדַת ה' כְּמִבְּאֵר שָׁם עַיִן שָׁם גַּם שִׁמְעֵתִי שֶׁאֶמַר שֶׁכָּל הַתְּנוּעוֹת שֶׁעוֹשִׂין בְּשַׁעַת הַתְּפִלָּה בְּיָדִים וְכִיּוֹצֵא, זֶה בְּחִינַת וַיְדוּהֵי כְּתָבִין רְזִין וְכוּ' הַנֶּאֱמָר בְּתַקוּנִים:

סִדְרָה שֶׁלְּחֹן עֲרוּךְ הַיּוֹמֵי:

(ט) פת גמור אפילו פחות מכזית מברך עליו המוציא אבל לאחריו אינו מברך כלום כל שלא אכל כזית: (י) חביצ"א דהיינו פירורי לחם שנדבקים יחד על ידי מרק אם נתבשל אם יש בהם כזית

אע"פ שאין בו תואר לחם מברך המוציא ובהמ"ז. ואם אין בהם כזית אע"פ שנראה שיש בו תואר לחם אינו מברך אלא בורא מיני מזונות וברכה אחת מעין שלש ואם אינו מבושל אלא שהוא מחובר ע"י דבש או מרק אם יש בפרוסות כזית מברך עליו המוציא אפילו אין לו תואר לחם ואם אין בהם כזית אם יש בהם תואר לחם דהיינו שהוא ניכר וידוע שהוא לחם מברך עליו המוציא וברכת המזון ואם אין בהם תואר לחם מברך בורא מיני מזונות וברכה אחת מעין שלש ואם אינו לא מבושל ולא מחובר אלא מפורר דק דק אע"פ שאין בו כזית ולא תואר לחם מברך עליו המוציא ובה"מ (ועיין לעיל סימן קפ"ד כמה שיעור אכילה לברך עליה ברכת המזון): (יא) יש מי שאומר דפירורין שנותנין במים והמים מתלבנים מחמת הפירורין אזיל ליה תוריתא (פירוש כאילו אמר תואריתא כלומר תואר הלחם) דנהמא ואין מברך עליה אלא בורא מיני מזונות וברכה אחת מעין שלש: (יב) יש מי שאומר שפת השרוי ביין (אדום) אינו מברך אלא בורא מיני מזונות וברכה אחת מעין שלש ונראה שאין דבריו אמורים אלא בפירורין או בפרוסות שאין בכל אחת כזית: (יג) אפילו דבר שבלילתו (פירוש לישת הקמח במים) עבה אם בשלה או טגנה אין מברך עליה המוציא אפילו שיש עליה תורייתא דנהמא ואפילו נתחייבה בחלה דברכת המוציא אינו הולך אלא אחר שעת אפייה ויש חולקין ואומרים דכל שתחלת העיסה עבה אפילו ריככה אח"כ במים ועשאה סופגנין (פירוש עיסה שלשה ועשאה כמין ספוג) ובשלה במים או טגנה בשמן מברך עליה המוציא (ונהגו להקל) וירא שמים יצא ידי שניהם ולא יאכל אלא ע"י שיברך על לחם אחר תחלה: (הגה וכל זה לא מיירי אלא בדאית ביה לאחר אפיה תואר לחם (לשון הטור והפוסקים) אבל אי לית ביה תואר לחם

זֶה הַסֵּדֵר מִזְמַן מְאֹד עָרֵב לְעֵת הַבֵּינָה לְפָנֵינוּ יְהִי תִיקוֹן לְכָל שָׁנָה
זֶה הַסֵּדֵר מִזְמַן מְאֹד עָרֵב לְעֵת הַבֵּינָה לְפָנֵינוּ יְהִי תִיקוֹן לְכָל שָׁנָה
זֶה הַסֵּדֵר מִזְמַן מְאֹד עָרֵב לְעֵת הַבֵּינָה לְפָנֵינוּ יְהִי תִיקוֹן לְכָל שָׁנָה

כגון לאקשי"ן שקורין ורומזליך לכ"ע אין מברכין עליהם המוציא ולא ג' ברכות דלא מיקרי לחם אבל פשטיד"א וקרעפלי"ך מקרי תואר לחם (מרדכי פרק כל שעה) ואין לאכלם אלא אם כן בירך על שאר הפת תחלה. וכל זה לא מיירי אלא בעיסה שאין בה שמן ודבש וכיוצא בו אלא שמטוגן בהן אבל אם נילוש בהן כבר נתבאר דינו אצל פת הבאה בכיסנין): (יד) חלוט (פירוש כמין פת חולטין אותו ברותחין) שאח"כ אפאו בתנור פת גמור הוא ומברך עליו המוציא: הגה וכן דבר שבלילתו רכה שאפאו בתנור בלא משקה דינו כפת ומברך עליו המוציא ושלש ברכות וכן אם אפאו באילפס בלא משקה (תוס' והרא"ש והר"ן פרק כל שעה ורמב"ם פ"ו מהל' חלה ושאלתות וטור) ומעט משקה שמושחין בו האילפס שלא ישרף העיסה לא מיקרי משקה (הגהות מיימוני פ"ג מהל' ברכות) אבל דבר שבלילתו רכה וטגנו במשקה לכולי עלמא לאו לחם הוא (תוספות והרא"ש והר"ן ור"י פרק כיצד מברכין): (טו) טרוקנין דהיינו שעושין גומא בכירה ונותנים בה קמח ומים מעורבין בה ונאפה שם מברך עליו בורא מיני מזונות וברכה אחת מעין שלש ואם קבע סעודתו עליו מברך המוציא ובהמ"ז אבל טריתא דהיינו שלוקחין קמח ומים ומערבים אותה ושופכים על הכירה והוא מתפשט ונאפה אין עליו תורת לחם כלל ואין מברכים עליו אלא בורא מיני מזונות וברכה אחת מעין שלש ואפילו קבע סעודתו עליו:

סֵדֵר לְקוּטֵי תַפְלוֹת הַיּוֹמִי:

תעב: והנה בעניי המר ודחקי ולחצי וערבובי ובלבולי, אשר נתרחקתי בעוונותי הרבים כמו שנתרחקתי, ואפלו כשאני זוכה לפעמים לעשות איזה דבר שבקדשה, הוא מלא פצעים, עצבות ובלבולים ופניות ושגעון וטרופ הדעת הרבה מאד ובעצם גלותי המר, אין לי שום חיות ונחמה ותקוה כי אם על אמונתך הקדושה

וְהִטְהוּרָה וְהַתְּמִימָה "זֹאת נְחֻמְתִּי בְּעַנְיִי", מֵה שְׁזָכִיתִי עַל כָּל פָּנִים
 לְהִיּוֹת מְזֻרַע יִשְׂרָאֵל עֲבָדֶיךָ, מֵאַמִּינִים בְּנֵי מֵאַמִּינִים עַל כֵּן בָּאתִי
 לְשִׁטַּח כְּפִי לְרַחֲמֶיךָ וְחֶסֶדְךָ הָאֱמֶתִיִּים, אֵל תַּעֲזֹבֵנִי וְאֵל תִּטְשֵׁנִי
 "גִּמְלָה עַל עֲבֹדְךָ וְאַחִיָּה" גִּמְלָה עָלַי בְּחֶסֶדְךָ הָאֱמֶתִיִּים, וְחַנּוּנֵי
 בְּאַמוּנָתְךָ הַקְּדוּשָׁה תָּמִיד, שְׁאֲזֹכָה לְהִיּוֹת קַיָּם וְחֹזֵק בְּאַמוּנָתְךָ
 הַקְּדוּשָׁה תָּמִיד, בְּלִי שׁוֹם בְּלָבוֹל וְנִטְיָה כָּלֵל כִּי אֵין לָנוּ שׁוֹם חַיּוֹת
 וְתַקּוּהָ, כִּי אִם עַל אֱמוּנָתְךָ הַקְּדוּשָׁה, כְּמוֹ שְׁכַת־טוֹב: "וְצַדִּיק
 בְּאַמוּנָתוֹ יַחִיָּה":

תַּעֲגֵ: רַבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם אֶתְּהָ יַדְעָתָ אֶת עֵצֶם רַבּוּי הַכְּפִירוֹת
 וְהָאֶפִּיקוֹרְסוֹת שְׁמַתְגַּבֵּר עֲכָשׁוּ בָּעֵת הַזֹּאת בְּדוֹרוֹת הַלָּלוּ בְּעוֹקְבָא
 דְּמִשִּׁיחָא, אֲשֶׁר כְּמוֹהוּ לֹא נִהְיֶתָה מִימּוֹת עוֹלָם, וְאֵין מִי שִׁיעֲמַד
 בְּעֵדְנוּ וְאֶתְהָ הַבְּטַחְתָּ אוֹתָנוּ, "אֲבָדָה עֵצָה מִבְּנִים נִסְרַחָה
 חֲכָמְתָם", שְׁכַשְׂאֵין בְּיִשְׂרָאֵל מִי שִׁיעֲמַד וְיָשִׁיב לְאֶפִּיקוֹרְסִים אֲזִי
 נִסְרַחָה חֲכָמְתָם שֶׁל הַמִּינִים וְהָאֶפִּיקוֹרְסִים גַּם כֵּן וְעֲכָשׁוּ
 בְּעוֹזוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים הַכִּיתָ אוֹתָנוּ מִכָּה אֲשֶׁר לֹא כְּתוּבָה בַּתּוֹרָה,
 וְהַפְּלֵאתָ אֶת מַכּוֹתֵינוּ מִכָּל הַצְּדָדִים, כִּי הַצְּדִיקִי אֶמֶת שְׁהָיוּ יְכוּלִים
 לְהַמְשִׁיךְ לָנוּ אֱמוּנָה שְׁלֵמָה דְקָדְשָׁה, נִסְתַּלְקוּ בְּעוֹזוֹנוֹתֵינוּ וְכַת
 הָאֶפִּיקוֹרְסִים וְהַפִּילוֹסוֹפִים מִתְגַּבְּרִים עֲכָשׁוּ בְיוֹתֵר, עַד שֶׁהֵם
 זוֹרְקִים חֲצִיָּהֶם הָרַעוֹת וּפּוֹרְשִׁים רְשָׁתוֹת וּמְכַמּוֹרוֹת גַּם עַל
 הַכְּשָׁרִים וְהַתְּמִימִים, הַקְּרוּאִים וְהוֹלְכִים לְתַמָּם כִּי הֵם מְטַעִים
 אוֹתָם, וּמְרַאֲיִן עֵצְמָן לְפָנֵיהֶם כְּכִשְׁרִים וּכְאֵלוּ רוּצִים בְּטוֹבַת
 וְתַקְנַת יִשְׂרָאֵל, עַד שֶׁנֶּאֱחָזִין גַּם כַּמָּה נְשָׁמוֹת כְּשֵׁרוֹת בְּרִשְׁתוֹת
 שְׁלָהֶם, וּמְכַנִּיסִים כְּפִירוֹת וּפִילוֹסוֹפִיָּא וְאֶפִּיקוֹרְסִית בְּלֵב יִשְׂרָאֵל
 עִמָּךְ הַקְּדוּשׁ וּמִתְגַּבְּרִים לְהַרְגִּיל אֶת יִשְׂרָאֵל בְּדַרְכֵי הָעֲכוּ"ם,
 לְהַתְּלַבֵּשׁ בְּמַלְבוּשֵׁיהֶם וּלְלַכֵּת בְּדַרְכֵיהֶם, וּלְלַמֵּד סְפָרִיהֶם

חֲזוּת זֶקֶק נָתַן וְלֹא יַעֲבֹר

חֲזוּת זֶקֶק נָתַן וְלֹא יַעֲבֹר מִן הַחֹדֶשׁ הַזֶּה לְפָנֵינוּ יְהִי תִיקוּן לְכָל יְמֵינוּ
 חֲזוּת זֶקֶק נָתַן וְלֹא יַעֲבֹר עַי הוּצְאָה "נִצָּחָתִי וְאֵנָח" שְׁעִי יִשְׁבֹּת תִיקוּן הַמִּידוּת

וְלִשְׁנוֹתֵיהֶם "אֹי לָנוּ כִּי שָׁדְדָנוּ", כִּי צָרָה כּוֹזֵאת לֹא הִיְתָה עֲדִין
 לְיִשְׂרָאֵל מִיָּמֹת עוֹלָם וְעַל מִי לָנוּ לְהַשְׁעֵן, אֵל מִי נָנוּם לְעִזָּרָה, וְאִי־הָ
 הַמָּקוֹם לְהִתְחַבֵּא מִפְּנֵיהֶם, וְלִהְצִיל אֶת בְּנֵינוּ וְזָרְעֵינוּ וְכָל זֶרַע עַמְּךָ
 בֵּית יִשְׂרָאֵל מִרְשָׁתוֹתֵיהֶם וּמִחֲצִיהֶם מִי יְגוֹר לָנוּ אִישׁ אוֹכְלָה, מִי
 יְגוֹר לָנוּ מוֹקְדֵי עוֹלָם, מִי יַחֹם עָלֵינוּ, מִי יִרְחַם עָלֵינוּ, מֵאַיִן יְבוֹא
 עִזָּרָנוּ:

תַּעֲד: רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם אֲתָה לְבַד יַדְעָתָ עֵצֶם הַצָּרָה הַזֹּאת עִזָּרָנִי
 כִּי עָלֶיךָ נִשְׁעָנָנוּ, כִּי אֵין כַּחַנוּ אֶלְא בְּפִה חוּם וְרַחֵם עָלֵינוּ וְעִזָּרָנוּ
 לְהִיְתוֹת חֹזֵק וְקַיָּם בְּאֱמוּנָתְךָ הַקְּדוּשָׁה תָּמִיד, כְּרַצוֹנְךָ הַטּוֹב וְלֹא
 יַעֲלֶה עַל לְבָבִי שׁוּם סְבָרָה מִסְּבָרוֹתֵיהֶם וְשׁוּם קְשִׁיָּא מִקְשִׁיֹּתֵיהֶם
 וְשׁוּם דְּרָךְ מִדְּרָכֵיהֶם רַק אֶזְכָּה אֲנִי וְזָרְעִי וְכָל חֵבְרָתָנוּ וְכָל עַמְּךָ
 בֵּית יִשְׂרָאֵל, לִילְךָ תָּמִיד בְּדַרְכֵי אֲבוֹתֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אֲבָרְהָם יִצְחָק
 וְיַעֲקֹב מַלְּשָׁה וְאַהֲרֹן יוֹסֵף וְדָוִד, וּבְדַרְכֵי כָּל הַנְּבִיאִים הָאֱמִתִּיִּים
 רַאשׁוֹנִים וְאַחֲרוֹנִים וְתַנְבְּאִים וְאַמֹּרָאִים וּבְדַרְכֵי כָּל הַצַּדִּיקִים
 אֱמִתִּיִּים וְהַכְּשָׁרִים וְהַתְּמִימִים שֶׁהָיוּ בְּכָל דּוֹר וְדוֹר וּבְזִכְרוֹתֵם מִלְּטָנוּ
 וְהַצִּילָנוּ מִכָּל מֵיֵינִי כְּפִירוֹת וּבְלְבוּלִים וּסְפִיקוֹת וְזִכְנוּ בְּרַחֲמֶיךָ
 לְאֱמוּנָה שְׁלֵמָה וְחֻזְקָה בְּאֶמֶת בְּקִדְשָׁה וּבְטַהָרָה תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד:
 תַּעֲה: וְזִכְנִי בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים לְתַן צְדָקָה הַרְבֵּה לְעַנִּיִּים הַגּוֹנִים
 הַרְבֵּה, וְאַזְכָּה לְהַרְבּוֹת בְּצְדָקָה מְאֹד בְּפִזּוֹר גְּדוֹל מְאֹד וְתַעֲזָרָנִי
 לְקַיָּם מִקְרָא שְׁכָתוֹב: "פִּזּוֹר נָתַן לְאַבְיוֹנִים צְדָקָתוֹ עוֹמֶדֶת לְעַד"
 וְתִזְכְּנִי לְצְדָקָה שְׁלֵמָה שְׁכָתוֹב, שְׁאַזְכָּה לְתַן לְעַנִּיִּים הַגּוֹנִים עַל צָרְכֵי
 שַׁבָּת קֹדֶשׁ, וְלַהֲכָנִים אוֹרְחִים הַגּוֹנִים עַל שְׁלַחָנִי בְּכָל שַׁבָּת קֹדֶשׁ
 וְאַזְכָּה לְהַמְשִׁיךְ עָלַי קֹדֶשֶׁת שַׁבָּת תָּמִיד, וְעַל יָדֵי זֶה אֶזְכָּה לְאֱמוּנָה
 שְׁלֵמָה לְהִאֲמִין וּלְבַטֵּחַ בְּךָ תָּמִיד, וּלְפִזּוֹר מְמוֹן הַרְבֵּה לְצְדָקָה בְּלֵב
 טוֹב וּבְשִׂמְחָה גְּדוֹלָה עַד שֶׁתֵּהָא חַשׁוּבָה לְפָנֶיךָ מְאֹד מְצוֹת הַצְּדָקָה

שְׁלִי, עַל יְדֵי הָאֱמוּנָה הַשְּׁלֵמָה שֶׁתִּזְכְּנִי שֶׁהִיא עֶקֶר הַחֲשִׁיבוֹת
וְהַשְּׁלֵמוֹת שֶׁל הַצְּדָקָה וְשֶׁל כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה וּיְקִים בִּי מִקְרָא
שְׁכַת־טוֹב: "וְהָאֱמִין בַּה' וַיִּחְשְׁבֶהָ לוֹ צְדָקָה" וְאַזְכֶּה שְׁתֵּאִיר אֹזֶר
הַצְּדָקָה שְׁלִי בְּאֹזֶר גָּדוֹל עַל יְדֵי קְדוּשַׁת שַׁבַּת קְדוֹשׁ וּיְקִים מִקְרָא
שְׁכַת־טוֹב: "וְזָרְחָה לָכֶם יְרֵאֵי שְׁמֵי שְׁמַשׁ צְדָקָה וּמִרְפֵּא בְּכַנְפֶיהָ":

תְּעוּ: וְתִמְשִׁיךְ עָלֵינוּ בְּרָכָה מִמְּקוֹר הַבְּרָכוֹת וְתִהְיֶה נְמִשְׁכַּת
הַבְּרָכָה מִהָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה הַנְּמִשְׁכַּת בְּשַׁבַּת קְדוֹשׁ עַל כָּל שְׁשַׁת
יָמֵי הַמַּעֲשֶׂה, כִּי הִיא מִמְּקוֹר הַבְּרָכָה וַיִּמְשֹׁךְ עָלֵינוּ שִׁפְעַת טוֹבָה
וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְדַעַת וְחַיִּים וְשָׁלוֹם וְכָל טוֹב עָלֵינוּ וְעַל כָּל עַמּוֹךְ
יִשְׂרָאֵל תָּמִיד וְתִזְמִין לָנוּ פְּרָנְסוֹתֵינוּ בְּהִרְחָבָה גְּדוֹלָה, קִדְּם
שֶׁנֶּצְטַרְךָ לָהֶם, בְּנַחַת וְלֹא בְּצַעַר, בְּהִתָּר וְלֹא בְּאִסּוּר, בְּכַבוֹד וְלֹא
בְּבוּזֵי מַתַּחַת יָדְךָ הִרְחָבָה וְהַמְּלֵאָה וְאַל תִּצְרִיכְנִי לֹא לְיַדִּי מַתַּנֵּת
בְּשָׂר וּדָם וְלֹא לְיַדִּי הַלּוֹאֲתָם: